

[Knud Lind]

eneste, der står her, er, at det er Tvinds elever. Man havde uden tvivl nævnt andre, hvis det var således, at der var en hel masse andre rejsende højskoler, der kørte på.

I svaret fra ministeren og fra ambassaden i Ankara siger man: i de fleste tilfælde er eleverne blevet hjemsendt ved lærernes foranstaltning. Det var altså lærerne, der smed dem af, det var lærerne, der var skyld i, at de måtte henvende sig til ambassaden, så de kunne komme hjem. Lærerne forsøgte at forhindre dem i at komme hjem senere; derfor er det altså ikke et spørgsmål om én, men om 30 fra Tvind.

Hans Jørgen Holm (V):

Da venstres ordfører, hr. Øllgaard, ikke kan være til stede, skal jeg gøre nogle bemærkninger i anledning af den stillede forespørgsel.

Jeg vil først gerne takke undervisningsministeren for de oplysende redegørelser, han har afgivet på de 6 ministeriers vegne. Redegørelserne præciserer en række faktiske forhold af betydning for vurderingen af Tvindskolernes virke. Sådanne redegørelser er der brug for; der er brug for klarhed, hvad angår love, regler og administration. F.eks. er det nyttigt at få fremhævet, at der kun godkendes én rejseuge ud af et godkendt kursus på i alt 16 uger og derover eller 2 rejseuger af godkendte kurser på i alt 32 uger og derover. En sådan oplysning er nyttig, fordi mange mennesker nok gør sig overdrevne forestillinger om, i hvilket omfang det offentlige er indblandet i de rejsende skolars aktiviteter.

Tilsvarende var der i ministerens redegørelse en række andre nyttige oplysninger om de faktiske forhold, oplysninger, der hører med, når der skal anlægges vurderinger af Tvindskolernes aktiviteter.

Desværre er der for ofte anledning til kritisk vurdering af Tvindskolernes virke – jeg siger desværre, fordi jeg må konstatere, at disse kritiske vurderinger bliver mere og mere belastende, for hver gang de forekommer. Det er belastende for Tvindfolkene, at de så ofte, som tilfældet er, bringer sig i søgelyset. Selv om den kritik, Tvindskolerne udsættes for, ind i mellem skyder betydeligt over målet, viser det sig desværre gang på gang, at Tvind i betænkelig grad går meget vidt i sin brug af vort fortræffelige lovgrundlag for vore gode frie skoler. Det er i højeste grad

belastende, at Tvind går så vidt. Det er belastende for Tvindfolkene renommé, men det får være, det må Tvindfolkene selv tage følgerne af. Hvad der er betydelig værre, er, at det også er det enestående gode, frisindede lovgrundlag, hvorpå vore mange frie skoler fungerer, der i længden bringes i miskredit. Det er meget beklageligt, at Tvindfolkene og andre med dem ved for mange lejligheder bruger og måske endda misbruger love og regler på en måde, så det kan blive for svært at forsvare og fastholde den udmærkede lovgivning, vi har for denne vigtige del af vort uddannelsessystem.

Vi har før fremhævet to forhold, men må gøre det igen og desværre stærkere. Det er lukketheden, som er beklagelig, og det er bestemt ikke i hverken højskolelovens eller friskoletraditionens ånd. Det er nødvendigt med et yderligere skærpet tilsyn med aktiviteterne på Tvindskolerne. Skærpet tilsyn er ikke nogen god metode, selvdisciplin er langt at foretrække, og der holdes da også en udmærket selvdisciplin i al almindelighed på vore frie skoler.

I venstre ønsker vi fortsat at skelne skarpt mellem på den ene side det principielle i denne sag og på den anden side det beklagelige, at Tvindfolkene ikke helt udviser den fornødne ansvarlighed og selvdisciplin i deres arbejde. Hvad det principielle og lovgrundlaget angår, er sagen i orden. Hvad Tvinds brug af lovgrundlaget angår, er sagen ikke god nok, og vi må derfor appellere til de berørte parter om, at det bringes i orden.

Gade (SF):

Det er kun et år siden, folketinget sidst havde en debat om Tvindskolerne på fremskridtspartiets initiativ. Dengang havde man indtrykket af, at noget af det vigtigste for fremskridtspartiet – dengang ved hr. Poulsgaard – var, at der blev stjålet nogle flere cykler i Ulfborg, og at det var meget bedre i gamle dage, da Amdi Petersen var chef. Denne gang har man så valgt en lidt anden, noget mere bombastisk stil. Det er en forespørgsel, som er rettet nærmest til hele regeringen, og jeg forstod da også på hr. Knud Linds indlæg, at efter alle de voldsomme ting, han kunne fortælle om, hvad der skete i dette kæmpemæssige imperium af konspiration mod samfundet og noget, der vist endte